

Viljandi Kesklinna Kool

Õppekava

2024

Sisukord

1. ÜLDOSA	3
1.1. KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID	3
1.2. ÕPPEKORRALDUS	8
1.3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED	12
1.4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD	14
1.5. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS	15
1.6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD	15
1.7. KARJÄÄRIÕPPE, -INFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE	18
1.8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD	18
1.9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	18
1.10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	19

LISAD

HUVIKOOLIS ÕPPIMISE ARVESTAMINE ÕPPEKAVA OSANA

VILJANDI KESKLINNA KOOLI LOOVTÖÖ KOOSTAMISE JUHEND

VILJANDI KESKLINNA KOOLI HINDAMISJUHEND

VILJANDI KESKLINNA KOOLI KARJÄÄRIÕPPE KORRALDUSKAVA

1. ÜLDOSA

Viljandi Kesklinna Kooli õppekava on põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on kool lähtunud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (edaspidi PGS), põhikooli riiklikust õppekavast (edaspidi PRÕK) ja Viljandi Kesklinna Kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, õpilaste ja vanemate soove ning kasutatavaid ressursse.

Õppekava koosneb üldosast, ainevaldkondadesse koondatud klasside ainekavadest, hindamisjuhendist, loovtöö juhendist ja karjääriõppe korralduskavast.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- üldsätted;
- kooli eripära, väärtused ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
- õppekorraldus;
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused III kooliastmes;
- õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise põhimõtted;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriteenuste korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Enne kooli õppekava kinnitamist esitatakse see arvamuse andmiseks õppenõukogule, hoolekogule ning õpilasesindusele.

Kooli õppekava kinnitab direktor.

1.1. KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

1.1.1. Väärtused

Viljandi Kesklinna Kooli põhiväärtused:

Hoolivus - märkame, toetame ja tunnustame üksteist õppimises, õpetamises ning oma ettevõtmistes. Austame iseennast, kaaslasi ja ümbritsevat keskkonda. Aktsepteerime erinevaid arvamusi, vaatenurki ning eripärasid.

Koostöö - koostöö algab usaldusest ja headest suhetest. Koostöös arvestame erinevate osapoolte huve ning lähtume ühistest eesmärkidest. Koostöös suudame saavutada enamat.

Loovus - oleme avatud uuele. Julgeme katsetada ja eksida. Oleme paindlikud õppimises ja tegutsemises. Innustame isikupärast mõtlemist ja ettevõtlikkust.

Vastutus - õppimisel on igaühel meist kohustus ja vastutus. Mõistame oma tegude seotust tagajärgede ja vastutusega. Pingutamine tagab parima tulemuse.

1.1.2. Eripära ja arengusuunad

Viljandi Kesklinna koolis toimub õppetöö muinsuskaitse all olevates õppehoonetes. Kool on asutatud aastal 1877 ja kannab Viljandi Kesklinna Kooli nime aastast 2012. Kool on maakonna suurim põhiharidust andev õppeasutus (2023/2024 õppeaastal 744 õpilast). Kooli eripära on õppetöö korraldamine erinevates hoonetes (Uueveski tee 1 ja C. R. Jakobsoni tänav 42 hoones) ning paiknemine kesklinna piirkonnas (lähiumbruses asuvad huvikoolid, lasteaiad ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia). Mõlemas koolihoones on oma raamatukogu.

Koolis õpetatakse mitmeid võõrkeeli. A-võõrkeel on inglise keel, mille õppimist alustatakse 2. klassist ning B-võõrkeel on vene keel, saksa keel ja soome keel, millede õppimist alustatakse 5. klassist. 3. klassis on valikained, 4. ja 5. klassis on vabaaineaks programmeerimine ja ettevõtlusõpe, 6. klassis digimatemaatika, 7. klassis ettevõtlusõpe ja 8. klassis karjääriõpetus. Suur rõhk on õpilaste arengu toetamisel ja võimete arendamisel ning sotsiaalsete oskuste õpetamisel. Õpilaste toetamiseks on välja töötatud mitmeid erinevaid töövorme edutunde tekitamiseks (väikeklassid, õpiabi- ja temporühmad, õpitoad, konsultatsioonitunnid, noppeõppe tunnid).

Koolis tegutsevad koorid, rahvatantsurühmad, erinevad spordi-, aine- ja huviringid. Olulisemad traditsioonid on mihklilaat, kooli sünnipäev, jõulude ja vabariigi aastapäeva tähistamine, pere- ja kogukonnapäev, ainenädalad ja projektipäevad, mälumängud, spordipäevad ja -võistlused, näidendite võistlused, *playback*, kõnevõistlus, moe-*show* ja Viljandi linna III kooliastme õpilasvahetus.

Igapäevast koolitööd toetavad ning õpilasi ja õpetajaid nõustavad eripedagoogid, psühholoog, sotsiaalpedagoogid, abiõpetajad, tugiisikud, tugiteenuste juht/HEVKO ja karjäärikoordinaator.

Lapsevanemad osalevad kooli tegevuste kavandamisel ja otsustamisel läbi vanemate iga-aastaste foorumite, lastevanemate üld- ja klassikoosolekute ning regulaarsete hoolekogu koosolekute. Õpilasesindus on esindatud kooli hoolekogus, Viljandi Noortevolikogus, Eesti Õpilasesinduste Liidus ja teistes õpilasorganisatsioonides ning õpilasesindus osaleb seeläbi nii õppetöö kui ka kooli tegevuste korraldamises.

Koolivägivalla ennetamiseks on käivitatud Kiusamisvaba Kooli (KiVa) programm.

Õppe- ja kasvatusesmärgid

Viljandi Kesklinna Kooli eesmärk on toetada iga õppija arengut ning luua parim keskkond iga õppija arengu ja õpitee toetamiseks.

Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks ja mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Põhikoolis on õpetuse ja kasvatus põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

1.1.3. Pädevused

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.

Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Need kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses.

Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

Üldpädevused on:

- Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.
- Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.
- Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme.
- Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.
- Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbeteke ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.
- Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.
- Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgi, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske ja rakendada finantskirjaoskust.
- Digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja

usaldusväärst; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade ainekavades.

1.1.4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted ning lõimingu põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe koolis realiseerub:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- kooli projektinädalate raames – projektinädalatel toimub õpe koolis ühest üldteemast lähtuvalt, mida käsitletakse erinevate õppeainete kaudu, lõimides neid omavahel. Projektinädalate eesmärgiks on toetada õpilase tervikliku maailmapildi kujunemist.
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

- Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatusel tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumise laadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- Teabekeskond ja meediakajastus – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;
- Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

12. ÕPPEKORRALDUS

1.2.1. Õppekorralduse alused

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatule toimub teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Õppetöö korraldamisel rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides. Kasutatakse valdavalt aineõpetuslikku õppeviisi ja ainetevahelist lõimingut.

Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, nt loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe, õppekäik jm, mis on suunatud teadmiste ja oskuste ning üldpädevuste kujundamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

Õppetöö perioodid on 1. klassis esimene ja teine poolaasta, 2.-9. klassis kolm trimestrit. Õppetöö koolis toimub viie 7-nädalase õppeperioodina, mida eraldavad vaheajad. Kooli päevakava koosneb õppetundidest ja teistest koolieluga seotud tegevustest (õpilasüritused, huvitegevused, vestlused ja kohtumised õpetajate või klassijuhatajaga, jne).

Õppetöö perioodi jooksul läbitavad peamised teemad, õpitulemuste hindamise kriteeriumid ja vajalikud õppevahendid ning olulisemad planeeritavad üritused tehakse õpilastele ja lastevanematele teatavaks õppeperioodi alguses Stuudiumi kaudu.

1.2.2. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Tabel 1. Tunnijaotusplaani koostamise aluseks on põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi PRÕK) esitatud kohustuslike õppetundide arv kooliastmete kaupa:

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	I kooliaste	4.kl	5.kl	6.kl	II kooliaste	7.kl	8.kl	9.kl	III kooliaste	KOKKU
Eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	3	7	37
Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6	10
A-võõrkeel			3	3	3	3	3	9	3	3	3	9	21
B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9	12

Matemaatika	4	3	4	11	4	5	4	13	4	4	5	13	37
Loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2	12
Geograafia									2	2	1	5	5
Keemia										2	2	4	4
Bioloogia									1	2	2	5	5
Füüsika										2	2	4	4
Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2	6
Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6	9
Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2	3
Muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3	13
Kunst ja tööõpetus	3	3	3	9									9
Kunst					1	1	1	3	1	1	1	3	6
Tehnoloogiaõpetus					1	2	2	5	2	2	1	5	10
Liikumisõpetus	2	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6	22
KOKKU	18	19	23	60	21	24	28	73	28	31	31	90	223

1.2.3. Vaba tunniressursi kasutamine põhikoolis

Tabel 2. Vaba tunniressurssi kasutatakse üldpädevuste arendamiseks ning õppekava läbivate teemade käsitlemiseks:

Õppeaine	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5. kl	6.kl	7. kl	8. kl	9. kl	KOKKU
Liikumisõpetus	1									1
Inimeseõpetus (õpioskused + sotsiaalsed oskused + KIVA)	1									1
Matemaatika		1		1			0,5		0,5	3
A-võõrkeel		2								2
Ettevõtlusõpetus		1		0,5	0,5		1			3
Liiklus ja ohutus			1							1
3. klassi valikaine			1							1
Tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogia				1						1
Programmeerimine				0,5	0,5					1
B-võõrkeel					2					2
Digimatemaatika						1				1
Karjääriõpetus								1		1
Eesti keel							0,5		0,5	1
Klassijuhataja				1	1	1				3
KOKKU	2	4	2	4	4	2	2	1	1	22

* Valikained võivad erineda õppeaastati.

1.2.4. Võõrkeeled ja valik- ning vabaainete valimine

Viljandi Kesklinna Koolis õpitakse A-võõrkeelena inglise keelt, mille õppimist alustatakse 2. klassis. B-võõrkeeleks on võimalik valida vene, saksa või soome keel, mille õppimist alustatakse 5. klassist.

3. klassis valivad õpilased 1 tunni ulatuses õppeaine kooli pakutud valikainete hulgast, mis võivad olla õppeaastati erinevad.

4. klassi tehnoloogiaõpetuse valimise põhimõtted:

Õpilaste jagunemine õpperühmadesse on võrdse kohtlemise ja kaasatuse eesmärgil sooneutraalne. Sõltumata õpperühmast tuleb kõigile õpilastele tagada võimalus omandada taotletavad teadmised, oskused ja pädevused nii käsitöös, kodunduses kui ka tehnoloogiaõpetuses. Õppeaasta jooksul vahetatakse valdkondlike õpitulemuste saavutamiseks õpperühmi. Vahetused toimuvad poolaasta kaupa. Õpilasgrupi suuruse määramisel tuleb arvestada ka õppekeskkonna mahutavusega.

1.2.5. Kooli õppekava välise õppimise või tegutsemise arvestamine koolis õpetatava osana

Kool võib arvestada õppekava osana õpilase osalemist huvikoolis, kui õpilase esindaja esitab direktorile kirjaliku avalduse “Huvikoolis õppimise arvestamine õppekava osana” (LISA 1).

Õpitu peab olema sisuliselt sobiv vastava kooliastme õppekavaga ning olema määratletav tasemega, st põhikoolis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub tõendusmaterjalidele. Üldjuhul on esitatavaks tõendusmaterjaliks õpilase kirjalik refleksioon, analüüs õpitu kohta või dokumenteeritud primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, artiklid, kirjutatud projektid, kavandid, aruanded, elektrooniline õpimapp jm, mis otseselt tõendavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (nt päevik, hinnetelett, juhendaja hinnang, õppeaine kava koos eesmärkide, sisu, tegevused ja õpitulemustega).

Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale õpitulemuste tõendamiseks, kui tõendusmaterjal pole piisav.

13. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED

1.3.1. Tegevused

Koolis mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused. Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.

Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- koolis õpetatakse rahvatantsu, koorilaulu ja pilliõpet. Tegutsevad erinevad kooriliigid ja väiksemad muusikalised grupid;
- õppekäigud, mis toetavad ainevaldkonnaülest pädevuste kujunemist;
- erinevate tähtpäevadega seotud üritused (näiteks aktused, õpetajate päeva ja kooli sünnipäeva tähistamisega seotud üritused jms);
- loovtööde ja praktiliste/projektitööde ülevaateüritused (ainenädalad, näitused, teatrifestival jms, kus õpilased tutvustavad omaloomingut);
- tehnoloogiaalase mõtlemise arendamist toetavad erinevad tegevused, näiteks varane programmeerimisõpe, robotikaõpe;
- lastevanemad on kaasatud kooli õppetegevusse, näiteks klassijuhatajatundides või projektipäevadel (tutvustavad õpilastele oma ametit või põnevat hobi jms);
- osalemine projektides.

Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused (projektid, ülekoolilised sündmused, üritused jm) kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis.

Kõikidel ühistegevustel on kindlaks määratud juht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda ühistegevuse eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest.

Peale ühistegevuse toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

1.3.2. Väljaspool kooli korraldatav õpe

Väljaspool kooli toimuv õpe lähtub ainekava ja kooli õppekava eesmärkidest.

Väljaspool kooli korraldatav õpe on õpilasgrupi ühe- või mitmepäevane tegevus, nt projekt-, õues- ja muuseumiõpe, ning kooli esindamine olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, kultuuriüritustel.

Õpe planeeritakse õppeaasta/poolaasta/trimestri alguses ja fikseeritakse vähemalt nädal aega enne õppe toimumist Stuudiumi vastava õppeaine või klassijuhatamise päevikus.

Õppe korraldaja teeb õppe korraldamiseks taotluse koos osalevate õpilaste nimekirjaga Stuudiumis vähemalt 5 tööpäeva enne õpet.

Väljaspool kooli korraldatava õppe taotluse koos osalevate õpilaste nimekirjaga kinnitab kooli juhtkonna liige. Enne väljasõidu algust tehakse vajalikud muudatused ja edastatakse sellekohane e-kiri kooli sekretärile. Kinnitatud nimekiri võetakse kaasa. Kui nimekirjas olev õpilane ei ilmu õppele, teavitab õpetaja sellest kohe vanemat/eestkostjat.

Väljaspool kooli toimuv õpe kooskõlastatakse õppejuhi ja aineõpetajatega.

Õppe korraldaja teavitab õpilasi enne õppele minekut käitumisreeglitest ja ohutusnõuetest ning kehtestab reeglid, mis on vajalikud õpilaste turvalisuse kaitseks, õppe tõrgeteta korraldamiseks ning mis määratlevad ürituse vastavuse hariduseesmärkidele.

Väljaspool kooli korraldatava õppe ajal tagab korra ning vastutab õpilaste elu ja tervise eest kogu õppe jooksul täiskasvanud saatja.

Igast väljaspool kooli korraldatava õppe ajal toimunud vahejuhtumist teavitab täiskasvanud saatja kohe kooli direktorit ja lapsevanemat, kirjutab juhtunu kohta seletuskirja, mille esitab kooli sekretärile.

Täiskasvanud saatja teavitab igast raskemast õnnetusjuhtumist päästeametit ja kooli juhtkonda.

Kogu klassiga koolipäevadel toimuvad õppekäigud planeeritakse nii, et osaleda saaksid kõik õpilased, sõltumata nende kodusest majanduslikust olukorras.

Kõik erandjuhud, mida antud kord ei sätesta, lahendab kooli direktor vastavalt seadusandluses kehtestatud.

14. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

Vastavalt Põhikooli riiklikus õppekavas § 15 p 8 sätestatud korrale korraldab kool õpilastele loovtöö tegemise III kooliastmes, mille teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

8. klassi õpilased koostavad läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline töö. Õpilane valib loovtöö teema etteantud teemade hulgast või pakub ise teema ja kooskõlastab juhendajaga. Loovtöö teeb õpilane individuaalselt või rühmatööna. Loovtöö loetakse sooritatuks, kui õpilane osaleb III kooliastmes mis tahes aineolümpiaadil või konkursil, kus sisaldub ühe osana loovtöö. Loovtöö sooritamine kajastub lõputunnistusel.

Loovtöö koostamise, juhendamise ja hindamise aluseks on “Viljandi Kesklinna Kooli loovtöö koostamise juhend” (LISA 2).

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi, loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine jne) kujunemist;

- õpilast tema võimete tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

1.5. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

1.5.1. Üldsätted

Hindamise korraldus lähtub põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest ja põhikooli riiklikust õppekavast.

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise.

Õpitulemused on õppimise tulemusena omandatavad teadmised, oskused ja hoiakud või nende kogumid (pädevused), mille olemasolu ja/või saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata. Õpitulemused on esitatud kooli õppekava ainekavades.

Hindamisel lähtutakse riikliku õppekava alusel koostatud õpitulemuste hindamise kriteeriumitest ja õppemeetoditest lähtuvatest hindamise kriteeriumitest. Õpitulemuste hindamise kriteeriumid on kirjeldatud kooli õppekava ainekavades.

Kui õpilasele on vastavalt riiklikule õppekavale koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.

Järgmised punktid on sätestatud dokumendis „Viljandi Kesklinna Kooli hindamisjuhend“ (LISA 3):

1.5.2. Hindamise eesmärk

1.5.3. Hindamise põhimõtted

1.5.4. Hindamise korraldus ja hindamisest teavitamine

1.5.5. Uussisserändajate õppe ja hindamise korraldamine

1.5.6. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

1.6. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

1.6.1. Põhimõtted

Hariduslike erivajadustega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele

ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

Tuge vajava õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul tavaklassis, muul juhul eriklassis.

Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku meeskonnatöö korraldamine lapsevanema, tugispetsialistide ja õpetajate vahel.

HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidisteks õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega. Ühtlasi korraldab õppe koordineerija koolisisesest meeskonnatööd, samuti koordineerib koolivälises võrgustikutöös osalemist.

Tunnijaotusplaanis tehakse erisusi erituge vajavatele õpilastele kokkuleppel lapsevanemaga kuulates ära spetsialistide soovitusel ja arvestades kooli võimalustega (s.h. välisriigist tulnud, tõhustatud keeleõpe jms).

1.6.2. Individuaalse arengu jälgimise kaart

Õpilase hariduslike erivajaduste väljaselgitamiseks koolis läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimise ja uuringute tulemused ning koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatust.

1.6.3. Tugiteenuse rakendamine

HEVKO ettepanekul ja direktori otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud üldist tuge, kui õpilasel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel ning mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel:

- tugispetsialisti teenus (eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog);
- individuaalse õppekava rakendamine;
- õpetaja pakutav individuaalne juhendamine;

- õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas;
- abiõpetajate pakutav tugi.

Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis rakendab kool õpilasele koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitused individuaalsesse arengukaarti.

Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks:

- meetme rakendamise lõpetamine;
- meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil;
- meetme vahetamine või muu meetme lisamine;
- täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumise soovitamine.

1.6.4. Andekas/erihuvidega õpilane

Andekale/erihuvidega õpilasele toetuse andmise eesmärk on, et iga lapse annet/huvi on märgatud, seda arendatakse ning õpilast tunnustatakse saavutuste eest.

Õpilaste andekust toetavad järgmised tegevused:

- individuaalse õppekava rakendamine vajadusel;
- õpilaste juhendamine täiendavalt aineõpetajate, teiste vastava valdkonna spetsialistide, haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu;
- õpirühmade moodustamine andekatele õpilastele, kes saavad lisaõpet kord nädalas õppetundide ajal;
- temporühmade moodustamine õpilastele erinevates õppeainetes (eesti keel, matemaatika, füüsika, keemia jms);
- ainealase huvitegevuse korraldamine (mälumängud, viktoriinid, võistlused jne);
- osalemine aineolümpiaadidel, õpioskuste olümpiaadidel ja konkurssidel;
- kooli raamatukogu kaasamine õpilaste arengu toetamisesse;
- uurimisalase tegevuse korraldamine;
- nopheõpe eesti keeles ja matemaatikas.

1.6.5. Individuaalne õppekava

Aineõpetaja koostab õpilasele individuaalse õppekava, kui:

- õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
- õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
- õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
- õpilane vajab erisusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas;
- kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

1.7. KARJÄÄRIÕPPE, -INFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

Karjääriõppe, -info ja nõustamise korraldamine on sätestatud „Viljandi Kesklinna Kooli karjääriteenuste korralduskavas“ (LISA 4).

1.8. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORD

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele ja tema vanemale teatavaks trimestri või poolaasta algul kooli veebilehe ja/või Stuudiumi kaudu. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

1.9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Viljandi Kesklinna Koolis toimub õpetajate koostöö aineühenduste ja töörühmade kaudu. Koolis on seitse aineühendust: klassiõpetajad, matemaatika, loodusained, võõrkeeled, eesti keel/kirjandus ja sotsiaalsained, kunstiained ja tehnoloogia, liikumisõpetus.

Ainekavade arenduse eest vastutavad aineühenduste juhid ning tööprotsessi kaasatakse kõik aineõpetajad.

Õpiringid moodustatakse iga õppeaasta alguses lähtuvalt kooli arengu- ja õppekavas ning tööplaanis olevatest eesmärkidest. Õpiringidesse kuuluvad kõik kooli töötajad.

Juhtkonna muudatusettepanekud jõuavad õpetajateni aineühenduste juhtide ja õpiringide juhtide vahendusel ja regulaarsetes infotundides ning neid arutatakse ainevaldkonna/õpiringi koosolekul. Õpetajate esitatud muudatusettepanekud jõuavad juhtkonnani peamiselt aineühenduste/töörühma juhtide kaudu ja neid arutatakse kooli juhtkonna koosolekul ja regulaarsetes infotundides.

Uutele õpetajatele määratakse mentorid, kes neid suunavad ja abistavad.

Õppetöö toimub õppetunnis õpetaja töökava alusel. Õpetajad koostavad oma ainetes töökavad.

Töökava koostatakse kooli õppekavas esitatud ainekavade alusel.

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.

Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpitavaid teemasid, õppesisu, planeeritud kontrolli ja hindamist, seotust läbivate teemade ja üldpädevustega.

1.10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse, lähtudes põhikooli riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.

Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja ja riikliku järelevalve läbiviija märkused ja ettepanekud.

Õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Kooli õppekava kinnitab kooli direktor käskkirjaga.